

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej. Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.

Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.

Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 24.

V Ljubljani, dne 29. maja 1925.

III. Leto.

Iz politike.

(Pašić je govoril. — Z. Milojković in Zinovjev.)

V Ljubljani, 27. maja 1925.

V Beogradu je vladalo že par tednov mrtvilo. Pašić je bil bolan in brez njega v Jugoslaviji seveda ni politike! Taki reveži smo, da brez njegove sive brade ne moremo živeti in politizirati. Politične veličine druge vrste, kakor Pribičević, Pavle Radić, Korošec i. dr. pa so tačas na knofe šтели: ali se bo stari lisjak Pašić odločil za koalicijo z Radićevci ali za obstoj narodnega bloka. In Pašić se je odločil za obstoj narodnega bloka: pred par dnevi je imel dolg govor v radikalnem klubu, v katerem je ozmerjal vse one radikale, ki koketirajo z Radićem, v katerem se je izjavil za obstoj narodnega bloka ter povedal, da hoče počakati s koalicijo z Radićevci, dokler ne bo sodišče izreklo svojo sodbo nad Stipico Radićem in dokler ne bodo Radićevci pokazali, da so se »res« pobjljšali.

In tako je imelo zopet enkrat »Jutro« prav, čeprav se mu je že v zadnjih dneh poznal strah, da odle-te samostalni demokrati iz vlade. In zmotil se je zopet »Slovence«, ki prorokuje vsak dan zmago svojega bloka narod. sporazuma nad Pribičevićem in Zerjavom! Eto, tako izgleda naša jugoslovanska meščanska politika! Ne odločuje ne ljudstvo, ne parlament, ne vlada, ne opozicija, niti kralj ne, ampak — Pašić, starec, ki stoji že z eno nogo v grobu. In to imenujemo »demokracijo«, »parlamentarizem«, »svobodno Jugoslavijo«!

In kdo je temu kriv? Pašić — ne; tisti, ki si puste vse to dopasti, ljudstvo, ki voli stranke, ki žive in mro po Pašićevi volji!

slaviji ne obstoja, to, kar vidimo v Jugoslaviji in na ostalem Balkanu je navadna igra evropskega imperializma in kapitalizma, ki pa ni niti nova, niti neobičajna. Če se o kakem takim pokretu v Jugoslaviji sploh more govoriti, je ta pokret v bistvu reakcionaren in konzervativen, ker gre proti zgodovinskemu napredku in ker mu manjka bistvena revolucionarna vsebina: boj tlačnih narodov za narodno osvoboditev in boj tlačnih seljaških mas proti fevdalizmu. Delavski razredni pokret ne more imeti za to ničesar skupnega s takim »narodnim in seljaškim pokretom« in marksistični proletariati ne more in ne sme v interesu svojega razrednega boja in njenega zgodovinskega cilja pomagati nikakim separatističnim ali iredentističnim ciljem. Da je to gledanje pravilno, kaže najbolj »narodnostni in seljaški pokret« Radića, ki se je razgalil kot navaden malomeščansko - opozicionalni pokret, ki stoji pod vplivom hrvaške bogate mestne in selske buržuazije. Če se torej očita onim, ki odklanjajo tak »narodnostni in seljaški pokret«, da so protirevolucionarni, nastaje pač vprašanje: kdo je v Jugoslaviji protirevolucionaren, ali oni, ki blazno jaha na fantomih in abstrakcijah, kakor n. pri., da bo hrvaški narodni pokret privedel do revolucije v Jugoslaviji, ali oni, ki delavski razred odvajajo od politike in ideologije buržuazije, ga organizira, razredno vzgaja ter ga vsposoblja za akcije in za borbe.

Tako Z. Milojković, ki bo s svojimi izvajanjmi še nadaljeval.

Da ima prav in da gleda socialistično delavstvo že dolgo let na ista vprašanja ravno tako, smo že zgoraj omenili.

Justifikacija.

Zadnje čase izvršuje tudi jugoslovanska justica smrtno kazni, kar eno za drugo. Prav zadnje dni smo tudi v Sloveniji doživeli dve usmrtitvi na vislicah in sicer eno v Celju in eno v Ljubljani.

S podrobnostmi rebeljskega posla se nočemo ukvarjati, pač je pa treba spregovoriti principijelno besedo k temu pojavu.

Socialisti smo od nekdanj nasprotovali smrtni kazni. V večini zapadnih držav, kjer je socialistični pokret prišel do neodločujoče moči, je ta nazor že pred vojno skoro popolnoma zmagal. V grozotah svetovne vojne je pa dobil ta visoko etičen nauk hudega nasprotnika. Svet se je pobarbaril — pa ne samo spodaj — temveč pred vsem zgoraj pri tistih, ki so povzročili svetovno vojno in, ki so znali skrbeti za gladek potek morije s tem, da so dvigali vrednost »domovinske« ljubezni nad vrednostjo človeškega življenja.

Ravno tisti faktorji, ki si laste pravico vodstva javnih poslov so zažgali s sistematičnim trudom sezidano palačo duhovne povzdige človeštva, na drugi strani pa ustvarili tudi gospodarski položaj, ki je vzel širokim množicam možnost do eksistence.

Vse to je ustvarilo atmosfero, ki je dvignila število zločinov do današnje mere. In tisti faktorji, ki so predvsem odgovorni za strup, ki deluje med ljudstvom, pobijajo sedaj lastnega otroka z vislicami in sekuro.

Smrtne obsodbe se izvršujejo po vsej Evropi z vso brezobzirnostjo. In socialisti vseh dežel zastavljajo vprašanje te faktorje: Kakšna je razlika med umori, ki jih je vršilo ljudstvo po vašem poročilu in med sedanji umori, ki jih vrše zločinci po lastnem nagonu?

Za nove svetove.

Človeška pokoljenja so v svojem mučnem a neizčrpnem stremljenju po dognanju našega postanka odkrila marsikatero tajnost, razsvetlila marsikatero temno stran našega znanja. Razvile in sistemizirale so se številne vede, nagromadilo se je ogromno znanje, in vendar — vzlic vsemu, moremo o tajni našega postanka, o mnogokaterem najbistvenejšem misteriju našega planeta, njegovega življenja, poti in obsega, reči še vedno, da v glavnem vemo z gotovostjo le to, da nič ne vemo.

Nič zato. Neumorni človeški duh skuša neprestano dognati izvor vseh izvorov, zakone našega prirodnega razvoja, pot naše izpopolnitve. So znanstveniki, ki nam s pomočjo kemije in fizike odkrivajo dan za dnem nova dognanja, so zvezdoslovci, ki s pomočjo teleskopa skušajo prodreti preko magične nebeske sfere v tajnosti daljnih svetov — in so nadalje junaki misli in akcije, ki skušajo odkriti in prehoditi v vseh smereh vsaj to našo staro in razruvano zemljo in ki iščejo, kakor prej Kolumbus in drugi, preko morja in preko zraka, nove še ne odkrite kontinente.

Ravno te dni spremljamo in doživljamo v vsej svoji veličini pogumni polet Norvežana Amundsen in njegovih tovarišev od Spitzbergna preko ledenih gor do skrajnega severnega tečaja. Z nestrpnostjo pričakujemo vesti od ekspedicije, o kateri vemo, do trenutka ko to pišemo, samo toliko, da je poletela preko oledenelih in zasneženih gora in da je verjetno srečno prispela do severnega tečaja — nimamo pa prav nobenih zanesljivih, od ekspedicije same poslanih vesti, in ni zato niti izključeno, da ni niti dospela do cilja, da se je ponesrečila že prej, da je bil ta polet le pogumni, plemeniti a brezuspešni in usodni poizkus.

Vendar upamo. Še več, mnogo več. Želimo, pričakujemo, računamo, da se ni ekspedicija ponesrečila, da je popolnoma uspela, da se Amundsen in tovariši povrnejo srečno nazaj iz najskrajnejše točke naše zemlje, da obogatijo obseg naše dosegljive moči in ekspanzije na zemlji. Pa naj bi že bil uspeh te ekspedicije kakršenkoli, nekaj je na tem podjetju, ki mu daje pečat veličine in zmage že od trenutka, ko je bil zamišljen in izvršen. Namreč dejstvo, da je na tem grdem, materialističnem svetu, ki se bolj in bolj pogreza v nizkotne špekulacije in grde zločine, še vedno dovolj čistih, plemenitih, vedno višje in dalje stremetičih mož, ki gledajo v daljna obzorja, ki hočejo za novimi svetovi. Podobni se nam zdijo ti najboljši sinovi človeške družine onim apostolom socialne pravičnosti, onim borcem boljšega družabnega reda, ki hočejo ustvariti na zemlji nov svet, ves svoboden in srečen, ves posvečen delu in znanstvu, ves posvečen najvišjim ciljem

človeštva. V eno vrsto spadajo z vsemi najskromnejšimi in najslavnejšimi nositelji svetlejše človeške bodočnosti.

Še živi in zmaguje čisto, nesebično in nezlomljivo koprnenje po dovršitvi našega znanja, po razširjenju našega obzorja, po izpopolnitvi sveta in življenja!

Amundsenu in njegovim tovarišem želimo srečen uspeh, zmagovit povratek. Gh.

Službena pragmatika mariborskih obč. uslužbencev.

Dolgo so mariborski mestni uslužbenci čakali na svojo pragmatiko in končno so jo dočakali. Vzrok je bil temu, ker so tudi državni čakali na njo. Socialisti bi jo bili že preje izvedli, toda oni niso imeli večine v občinskem svetu. Ostale meščanske stranke pa so vedno naglašale, da je treba počakati, da vidimo kakšna bo državna pragmatika. Socialisti so vedeli vnaprej, da bo državna pragmatika slaba in reakcionarna, kakor je vse drugo slabo kar se brez delavskih zastopnikov napravi. Končno pa je zagledala ta famozna državna pragmatika beli dan, toda državni uslužbenci so prišli z njo iz dežja pod kap, to se pravi: sedaj niso nič na boljšem, ampak še na slabšem, saj niso na svojih prejemkih nič profitirali pač pa so jim z ustavo zajamčene državljske pravice odvzete.

Našemu nacionalnemu bloku v občinskem svetu ni bilo na tem, da bi občinski uslužbenci dobili boljšo pragmatiko kot državni, dasi so vse te iste stranke silno kritizirale državno pragmatiko, zlasti pa klerikale. Sedaj so pa ravno iste stranke soglasno sprejele to reakcionarno pragmatiko ter jo kratkomaletno oktroirale obč. uslužbencem. Pa še so ljudje, ki mislijo, če bi bili Koroščevi tigri takrat na vladi, ko se je delala pragmatika za državne uslužbence, da bi bila boljša. To je silna znota. Ko je bil začetkom marca predložen uradni osnutek nove pragmatike, po katerem bi bili dobili uslužbenci iste prejemke kot dosedaj — nekateri bi bili dobili nekoliko več. Ostali del, to je glede dolžnosti in pravice pa je bila kopija državne pragmatike.

Ko sta prišla prvič pravnopersonalni in finančni odsek radi pragmatike na sejo, se je vršila samo neobvezna razprava; izvolil se je ožji odsek in ta je dobil navodila in smernice, kaj se v načelu obdrži in kaj ne. Bilo je sprejeto načelo: Plače naj bodo enotne, temeljne, ne položajne, pač pa naj dobe vodji uradov funkcijske doklade. Stanarina naj znaša 20% celokupnih prejemkov. Sklenilo se je, da se bo pripustilo k sodelovanju na pragmatiki tudi zastopnike uslužbencev. To se je do neke mere zgodilo, toda končno ni mnenje uslužbencev nič vplivalo. Prvi načrt je rodil več novih in ko je končno bil osnutek zrel za plenum, tedaj vam pride dr. Leskovar s »svojim« načrtom in ta je: da se državno pragmatiko raztegne na mestne uslužbence takšno kakšna je z vsemi pomanjkljivostmi ter napakami. Da pa bodo občinski uslužbenci lažje to strašno operacijo preboleli in ne bodo tako hudo čutili Leskovarjevega noža, zato se jim večji del razlike med sedanji prejemki in onimi po državni pragmatiki, za sedaj pusti, samo nekaj bodo morali takoj zgubiti. Edini bombon je: da obdrže doklade za I. dražinski razred, kar znaša pri visokih

uradnikih mesečno 200 Din in pri poduradnikih ter slugah borih 40 Din. Tisti uslužbenci, pri katerih so razlike — znatnejše, bodo komaj več napredovali ali pa sploh ne bodo. Novi pa dobe plačo po državni pragmatiki, ki je silno nizka in nezadostna. Društvo uslužbencev se je silno trudilo, da bi še zadnji trenutke rešilo kar se rešiti da, toda zaman: njihovih spomenic in prošenj še nikdo prečital ni. Referent je bil minister za socialno politiko na razpoloženju dr. Kukovec, ki je bil popolnoma solidaren z Jerovšekom in dr. Leskovarjem, tako da je svoje lastne predloge umaknil v prid onim klerikalcev. Samo da ne bi blok trpel!

Politične vesti.

Spor med Dunajem in Prago.

V zadnjem času je med Nemci močno oživelo stremljenje po priključitvi Avstrije k Nemčiji. Tej priključitvi pa nasprotujejo skoro vse antantne države, zlasti pa mala Antanta in v zadnjem času tudi Italija. Na zadnji konferenci male Antante je bilo o tem dosti govora in sklepi dokaj nepopustljivi. Da se pa vendar pomaga nekoliko Avstriji na noge, bi se morali vršiti med temi državami in Avstrijo neki razgovori zlasti o najnujnejših gospodarskih vprašanjih mlade avstrijske republike, ki ne more ne naprej ne nazaj. S temi razgovori je bil v prvi vrsti poverjen gospod Beneš, premier češke republike. Beneš bi moral zaradi tega na Dunaj. Pa se je začelo o tem potovanju kaj kmalu neugodno pisati, govorili so celo o možnosti kakega atentata od strani prenapetih nemških nacionalcev, ki mrzijo Beneša in vse, kar ni čisto nemško. Praga je s potovanjem svojega ministra odlašala, Dunaj s pripravami za njegov sprejem tudi. Končno so se pa odločili ter sporazumno sklenili, odložiti nameravani poset.

V zvezi s tem pravijo, da je napetost med Dunajem in Prago zelo huda, ker da se je baje celo od uradne nemške strani delalo na to, da se prepreda dostojni sprejem češkega ministra v avstrijski prestolici. Zlasti hudo so se repenčili Hackenkreuzlerji in predsednik parlamenta Dinghofer. Bilo kakorkoli, gotovo je, da se mednarodni odnosi in sploh vprašanja Avstrije in Nemčije ne bodo reševala tako, kakor želijo nemški nacionalni naduteži, ki sanjarijo še vedno o svojem nadvladju in nasilju nad drugimi narodi.

Desetletnica italijanskega vstopa v svetovno vojno.

Mussolinijeva Italija je te dni praznovala deseto obletnico vstopa v svetovno vojno. Mussolini je rekel, da je njegova vlada izraz italijanske vojne zmage, za katere kapitalizacija da ona dela. Mislimo, da italijanski narod po vseh žrtvah vojne in povojne dobe ni zaslužil take Mussolinijeve zmage in vlade. Sreča, da ni vsa Italija v fašističnem taboru, sreča, da je velik del Italije prešinjen vse bolj idej in tradicij svojih najslavnejših filozofov in borcev, od Ferrarija do Karla Pisacane, od Mazzinija do Garibaldija. Večina italijanskega naroda je republikanska in mirotna, zmago svojega naroda vidi v zmagi svoje filozofske socialne misli in v svobodi — in ne v fašističnem nasilju. Ta Italija bo prej ali slej zmagala, pa naj se njeni sedanji vladodržci še tako repenčijo.

Težave francoske vlade.

V Franciji se finančna kriza bolj in bolj poojstruje. Vzroki te krize so stari in komplicirani. O njih bomo eventuelno še pisali v posebnem članku. Tukaj naj samo omenimo, da se sedanja francoska vlada močno trudi, da bi te težave premagala, ker pretijo sicer francoski industriji in francoskemu gospodarstvu zelo hudi dnevi. Poenkarejeva opozicija skuša seveda izrabiti te težave, ki so pravzaprav dedščina prejšnjih vlad, da strmoglavijo sedanjo levičarsko

Janičari, to so hujši od Turkov, pravi neka prislovica in res: Državni uslužbenci kot obč. svetovalec so naravnost izdajalsko nastopali proti svojim tovarišem pri občini, samo da ne bi le ti bili na boljšem. Socialistični občinski svetniki so se zastonj trudili, da bi večino odvrnili. Vsi argumenti so bili bob v steno. Orjanskim uradnikom se prav zgodi, ampak škoda, da morajo drugi trpeti. Sicer so se po glasovanju vsi uslužbenci zgražali ter izjavljali, da si bodo to gospodo zapomnili. Da, dobro je če si res bodo. Imeli so priliko od blizu opazovati, kaj so klerikalci, demokrati, rogličevci in radikalci!

vlado. Tudi v Maroku samemu so se vneli znova hudi boji z ondotnimi plemeni in so se že vršile pravete bitke. Gotovo je, da bo morala sedanja vlada prebiti še marsikatero neljubo borbo, gotovo je pa tudi, da bo znala biti ta vlada napram vsem pojavom bolj moderna in pravična, nego je bila Poenkarejeva vlada. Tega se večina v parlamentu zaveda in je zato sprejela z veliko večino finančni račun za tekoče leto.

Iz delavskega gibanja v Ameriki.

(I. I.) Na več dni trajajoči konferenci je sklenil izvrševalni odbor Socialistične delavske stranke širok delovni program. Za podlago naj bodo strankine konference po posameznih okrožjih Združenih držav Amerike. Vodstvo teh konferenc prevzame sodrug Evgen V. Beks predsednik stranke.

Pri neki slavnosti, katero je posetilo nad 1400 sodrugov iz New-Yorka, je sporočil s. Hillquit med splošnim veseljem in pritrjevanjem, da prične stranka z novim letom izdajati nov socialistični tednik »The American Appeal«. Da se pa omogoči redno izdajanje, priporoča, da naj se prično zbirati prostovoljni prispevki. Samo zborovalci na tej slavnosti so takoj zbrali 2000 dolarjev. Velik in dobro fundiran judovski socialistični dnevnik »Vorwärts« v New-Yorku je stavil socialistični stranki na razpolago nadaljnih 25.000 dolarjev za vzdrževanje lista.

Socialisti upajo z velikopotezno akcijo, katero so zasnovali doseči v delavskem gibanju velik napredek.

Majska proslava v latinski Ameriki.

(I. I.) V mestu Mehiki je socialistično delavstvo praznovalo prvi maj, v sporazumu s socialističnim državnim predsednikom Calles-om in njegovo vlado, kot največji praznik. Od 9. ure dopoldan pa do 3. ure popoldan je vse delo počivalo. Desettisoči organiziranih delavcev so demonstrirali po mestnih ulicah. Brez posebnega pismenega dovoljenja Strokovne komisije ni smel brez izjeme noben avtomobil voziti med tem časom. To je pa poslanika Združenih držav ameriških tako zjezilo, da je ostentativno odklonil od Strokovne komisije ponudeno dovoljenje in šel rajši peš v več milij oddaljeni konzulat.

V Matzlanu so delavci demonstrirali pred konzulatom Združenih držav ameriških in zahtevali, da se zaprte politične jetnike spusti na svobodo.

Visek slavnosti je bil delavski meeting, na katerem je govoril s. Louis Morones, predsednik strokovne komisije in tačasni delovni minister.

Na Havani je praznovalo socialistično delavstvo 1. maj z obustavo dela, velikanskimi sprevodi, meetingi in slavnostmi. Ta dan je izšel samo eden angleški časopis.

V Argentini je počivalo delo. Vtisapolna je bila demonstracija delavskih mas v Buenos-Aires.

Mehikansko delavsko gibanje in komunisti.

(I. I.) Na zadnjem strokovnem kongresu je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

»Mehikanska strokovna zveza ni proti Rusiji. Ali, medtem ko je pripravljena rusko delavsko gibanje in rusko revolucijo podpirati in priznati ruskemu narodu pravico, da si izbere svojim željam in interesu primerno obliko vlade — noče in ne bo mehikanska strokovna zveza dopustila v Mehiki stranke, ki bi se imenovala komunistična stranka in ki bi svojo taktiko in cilj ne prilagodila razmeram in potrebam v Mehiki, ampak delala v smislu instrukcij, ki jih prejema iz Moskve.«

Na podlagi sklepa so bili dosej izključeni trije strokovni funkcionarji, ki so pripadali komunistični stranki.

Angleška ženska konferenca.

(I. I.) Konferenco, ki jo prirede letno članice Labour Party, je ena izmed najbolj obiskanih in vtisapolnih prireditev stranke.

Letošnja ženska konferenca se bo vršila v Birminghamu 27. in 28. maja.

Konferenci bo predloženo obširno poročilo spisano v glavnem od sodr. dr. Marion Phillips, generalne

tajnice ženskega gibanja. Poročilo se bavi v glavnem o delu delavske stranke za žensko gibanje in njihove interese doma in na tujem. (Temu poročilu so priključena posebna poročila ženske komisije o naslednjih vprašanjih 1. Higijensko stanje šol. 2. Kruh in socializem. 3. Izseljevanje v angleške dominijone. 4. Zdravje s posebnim ozirom na materinstvo, Washingtonska konvencija in državno bolniško zavarovanje.

Antiparazitni hrastniški pralni prašek dobi se vse povsod.

Poizkusiti in prepričati se je nujna stvar. Veliko naših gospodinj je še, katere zadnji čas se niso poizkusile naše prave »Kolinske cikorije«, ki je zelo izboren pridaček h kavi. Priporočamo vsem, da poizkusijo in zahtevajo izrečno »Kolinsko cikorijo«, ki je vrlo dobra, štedljiva in zdrava. Ta domači izdelek naj ne primanjkuje v nobeni naši rodbini.

Tedenske vesti.

VAŽNO ZA NAROČNIKE!

Vsem cenjenim naročnikom, ki so zaostali z naročnino, smo poslali čekovne položnice z označeno svoto, koliko da dolgujejo na naročnini.

Tem potom prosimo, da poravnajo nujno svojo malenkostno obveznost in nakažejo zaostalo naročnino. Vsako neredno obračunavanje ima za posledico polno nepotrebne dela in kar je glavno, uprava ne more točno izpolnjevati svojih obveznosti do tiskarne itd.

Prosimo vse cenjene naročnike, da se temu pozivu odzovejo in nakažejo naročnino.

Naročniki, izvršite svojo dolžnost, da zamore list vršiti svojo nalogo. Uprava.

Izvrševanje smrtnih obsodb. Sem kot socialist sicer načelen nasprotnik smrtnih obsodb, toda te-le vrstice bi napisal tudi, če bi smatral smrtno obsodbo za človeško pravično in za družbo koristno. V zadnjem času ima rabelj v Jugoslaviji mnogo dela. Vlada nacionalnega bloka nekam pridno daje kralju v podpis potrditve smrtnih obsodb. Ne oziraje se na slučaje izven Slovenije, so v soboto obesili v Celju, v torek pa v Ljubljani po enega na smrt obsojenega. V Celju že nad 20 let ni bil nihče obešen, v Ljubljani že nad petdeset let ne — razun zločinskih obešanj za časa vojske — pa se vprašamo: ali je potrebno, da se izvršujejo smrtno obsodbe, ko je celo Avstrija skozi desetletja izhajala brez izvrševanja smrtnih obsodb? Pa seveda, prišli bodo meščanski časopisi pa bodo rekli: Kam pa pride morala, če ljudje ne bodo imeli strahu pred večali? Reklji bodo: Vojna je posurovela ljudi, zašli so na zločinska pota in treba je tem surovežem pokazati večala, da se jih zastraši od zločina! Tako bodo pisali »Jutro«, »Narod«, »Slovenec«, tako bodo govorili tisti, katerih glava se ne vlovi v zanjko krvnika, ker so dovolj spretni in bogati, da se zanjki izmaknejo. Toda ravno ti ljudje se tarejo za vstopnice, ki naj jim omogočijo zastonj gledati tako živce prijetno-šegetajočo predstavo, kakor je obešanje. In ti časopisi, pa najsi zagovarjajo »svobodomiselnost« ali pa »katoliško« moralo, objavljajo cele kolone v svojih žurnalih, o tem, kako se je počutil nesrečni na smrt obsojeni dan pred smrtjo, kaj je jedel, kaj je rekel, popisujejo s perverzno naslado zadnje trenutke življenja reveža, ki mora na večala. Ali mislite, da tako surovo, brezčasno, zločinsko pisanje vaših žurnalov ne posurovi ljudi stokrat bolj, kakor najjogabnejši zločin? Ali vi, žurnalisti, ne čutite, da ste sokrivi smrti vsakega obešence, ker ste s svojo nečloveško kšeftarsko pisavo otrovali na tisoče sre? Sramovati

se moraš, ko čitaš, kako si je želel na smrt obsojeni videti svoje otroke, ki mu jih pa niso pripeljali, prišlo pa je par katoliških in liberalnih jugoslovanskih novinarjev ogledovat si moža, kakor zverino v menežariji, moža, kateremu je vaša nečloveška vsiljivost motila zadnje minute njegovega življenja. Vsak pošten človek, ki čuti človeško, občuti vso tragedijo izgubljenega in uničenega človeškega življenja, samo če čita, da je bil ta in ta zato in zato obešen. Ne rabi pa takih odurnih popisov, gospodje novinarji meščanskih žurnalov! Verjemite, da so vaši čitatelji pri branju vaših časopisov občutili več studa nad vašo pisavo, kot nad dejanji obeh žrtev! n. n.

Iz saveza Privatnih nameštenci Jugoslavije. Centrala označenega saveza razpisuje mesto tajnika. Pogoji so naslednji: 1. Popolna organizatorična in agitacijska sposobnost. 2. Govorniška sposobnost. 3. Stilistična in žurnalistična sposobnost. 4. Daljše in uspešno delovanje v strokovnem pokretu. 5. Prednost imajo oni, ki so delovali v pokretu privatnih nameštencev. Interesenti naj vložijo svoje prošnje do 3. junija predsedništvu saveza v Zagrebu, Petriška ulica št. 40, I. nadstr.

Kraljevske mezde.

V naslednjem prinašamo kraljevske tarife posameznih kronanih glav.

Zneski so preračunani na podlagi zlate marke v dinarje, in sicer dobiva letno:

Angleški kralj	174 milij. Din
Italijanski kralj	192 „ „
Španski kralj	106 „ „
Danski kralj	18 „ „
Norveški kralj	15 „ „
Švedski kralj	28 „ „
Belgijski kralj	65 „ „
Nizozemska kraljica	23 „ „
Jugoslovanski kralj	39 „ „
Rumunski kralj	30 „ „
Bolgarski kralj	24 „ „

Luksemburška vojvod. 2 „ „
Izven Evrope dobiva: japonski cesar letno 135 milijonov Din.

Najboljše plačana kronana glava je kralj Siama, ki dobiva letno 210 milijonov Din.

Bivša cesarja Nemčije in Avstrije sta dobivala pa še neprimerne več, tako je dobival nemški cesar Viljem II. letno 300 milijonov dinarjev, cesar Franc Jožef I. letno 285 milijonov Din.

Ruski car je pa v tem pogledu prekosil sploh vse. On je dobival letno 510 milijonov Din. Pri tem znesku pa niso mišljeni njegovi osebni dohodki, ki so znašali tudi bajno vsoto. Znano je, da je bila vsa boljša zemlja last ruskega carja.

Plače republikanskih predsednikov so precej nižje in skromnejše.

Najboljše plačan je predsednik Združenih držav ameriških, ki prejema letno 4.800.000 Din. Predsednik nemške republike dobi letno 802.650 Din. Temu se bo pa letos povišala še za enkratni znesek.

DOPISI.

Iz Črne. Vesti med delavstvom glede novih davkov so zelo razburjive. Slišiš marsikatero kritiko ne le glede davkov samih kot takih, ampak v splošnem. Našemu delaveu in kmetu se ne čudimo, da tarna pod bremenom davčnega vijaka, ko komaj toliko zasluži, da je dozdej za silo živel, oblačiti se itak ni mogel več. Kaj pa zdaj? Namesto, da se izboljša njegov položaj, se bo še poslabšal. Ni čuda, da slišiš med ljudmi že obupane glasove. Kako bi jih ne? Hrana draga, stanovanje, kurjava, z eno besedo vse. Zdaj pa še niti tega ne bo zaslužil, oziroma ne bo smel porabiti kar padel od bogate kapitalistične mize. Med našim delavstvom mnogo slišiš govoriti: zdaj pa imajo oni ubogi duševni revčki, ki so volili dr. Korošca, Pivkoto itd., zdaj pa vse skupaj tepe en bič, ni nič razlike med nami. Buržuj je buržuj pa naj bo Pivko ali Korošec. Ljudstvo ali vidiš kako te zastopajo! Le socializem te bo rešil.

Delavec. Na binkoštno nedeljo 31. maja priredi »Delavsko glazbeno društvo« iz Ljubljane ob priliki izleta v kamniško Bistrico pevski večer v gostilni pri »Grogu« na Grabnu. Vabimo sodruge, da se tega večera proletarskega društva udeležijo v največjem številu.

Studenci pri Mariboru. Članek, ki smo priobčili v 21. številki »Socialista«, je dosegel svoj namen in cilj. Ze tekom 24 ur je tukajšne demokratsko glasilo »Tabor« odgovorilo na naše dopise v »Socialistu« in »Volksstimme«, seveda so se pri tej priliki gospodje demokrati hoteli malo opravičiti, kar se jim pa ni posrečilo, in so torej naše trditve odgovarjale le resnici. Edino kar oporekajo je to, da g. nadučitelj Hren in znani radikalni agitator Belčak nista bili navzoča na demokratskem shodu pri Trofeniku. Zato svetujejo našemu dopisniku, naj si v prihodnjem taktičnem dvojna očala. Ali tudi mi svetujemo dopisniku »Tabora«, naj ne nosi očal samo na demokratskih svečanostih, ampak tudi tedaj, če čita »Socialista« ali »Volksstimme«, da bo v svoji kratkovidnosti razumel kaj čita, ker o kakšni proračunski seji občinskega odbora v našem poročilu ni bilo govora. »Tabor« tudi piše, naj rajši molčimo o našem sijajnem računskem zaključku, s katerim se bo morala baviti in zabavati oblast. Ta pripomba gospodov okoli »Tabora« in nacionalnega bloka je nam socialistom v občinskem odboru prav všeč. Obžalujemo pa ob enem, da so tisti nezmotljivi gospodje šele sedaj iznašli nekakšne pogreške. Radovedni smo le, kdo bo prevzel blamažo, če bo slučajno oblast pri tem konstatirala eventualne napake. Doletni gospod naj se na to dobro pripravi. Mi socialisti smo miroljubni ljudje in smo zavlačevanje imenovanega zaključka letnega računa mirno prenesli, ali ker so gospodje okoli »Tabora« to zadevo v javnosti sprožili, morajo pač biti pripravljene tudi na posledice. Hočemo tudi v kratkem prinesiti še druga poročila o razmerah in stvareh, katere se vidijo brez dvojnih očal, torej s prostim očesom, tako da bodo gospodje imeli vsaj vzrok razburjati se.

Kaj nam manjka na Viču? Nič drugega kakor skupnega družabnega življenja, neprijetnih medsebojnih sestankov, mladini prilike razmaha v naših vrstah, če tega ni, je posledica, da gre v nasprotniške tabore, in odpravo nerganja v lastnem krogu. Čim te nedostatke omlimo ali odpravimo, bo naš pokret ozdravel, naša moč bo narastla in naša delavska občina bo postala ti-

sta postojanka, ki mora nedvomno po svoji moči biti. Ne gre za trenutno življenje, temveč za bodoči neizbežni razvoj, kateremu podlago ustvariti je najsvetejša dolžnost naših razrednozavednih sodrugov. Da je temu tako, dokazuje vztrajno delo naših razrednih nasprotnikov, ki redno zabeležujejo napredovanje njih pokreta na naš račun in v nenadomestljivo škodo socialističnega delavstva. Dvanajsta ura se bliža, strnimo naše vrste! Zaupniki Soc. stranke Jugoslavije bodo brezdvomno storili svojo dolžnost, če bo njihov apel našel odziv in vrstah proletarijata, ki danes vsled svoje brezbriznosti dnevno propada in okrepeva postojanke najmarkantnejšega reprezentantstva kapitalizma. Dnevno resnejši časi nas ne smejo najti nepripravljene, ker bi nam naši potomci tega nikdar ne oprostili. In prav bi imeli!

Zadružništvo.

Zadružna zastava. Zadružna internacionala v Londonu je sklenila uvesti za zadružne organizacije svojo posebno zastavo. Zastava bo sestavljena iz mavričnih barv, ki naj simbolizirajo vsečloveško idejo zadružništva. — Razvijte nove zastave je določeno na letošnji **zadružni dan**, katerega bomo praznovali tudi v Sloveniji in sicer **5. julija** (ne 7. julija, kakor smo zadnjič pomotoma poročali).

Število članov zadružne internacionalne. Zadnjič smo poročali, da šteje zadružna internacionala, ki ima svoj sedež v Londonu, 40 milijonov članov. Med tem smo dobili na upogled najnovejšo okrožnico, ki jo je izdala zadružna internacionala. V tej okrožnici so navedene najnovejše številke o stanju članstva, iz katerih posnemamo, da je dosegla zadružna internacionala **50 milijonov članov**. Če pomislimo, da ima naša država z otroci in starčki, ženami in možmi skupaj komaj 13 milijonov prebivalcev, potem šele prav vidimo, v kako ogromno velesilo je narastlo svetovno zadružništvo. — Socialisti smo na te številke lahko ponosni, kajti ves svet nam mora priznati, da je ravno socializem tista gonilna sila, ki je ustvarila to bajnoveliko gospodarsko silo. Zato bodo na letošnji **zadružni dan**, ki se bo vršil **5. julija** tudi socialistične stranke vsega sveta s ponosom kazale na uspehe njihovega idejnega dela.

Eden za vse, vsi za enega! Letošnja parola **zadružnega dne** je: **eden za vse, vsi za enega!** Parola je za sedanje čase razrovanosti izbrana jako srečno. Ta parola skuša povečati pomen solidarnosti, ki pomeni fundamentalni kamen vseh delavskih organizacij. Brez solidarnosti ni mogoče misliti na uspehe, zato se tej paroli pridružujemo z vso iskrenostjo.

Iz stranke.

Mesečni obračuni. Opozarjamo vse krajevne organizacije, da pošljejo v najkrajšem času mesečne obračune. Vsled zastanka nekaterih organizacij ne moremo sestaviti točne statistike članstva. S 1. junijem razpošljemo na vse krajevne organizacije člansko statistiko. Izpolnite obveznosti do pokrajinske organizacije, da zamore tudi ta vršiti svoje obveznosti do centrale v Beogradu. Organizacije, ki imajo pravilno obračunano, objavimo v Socialistu. — Pokrajinsko tajništvo.

Obračun v Mežici. Preteklo nedeljo se je vršil v Mežici velik shod naše stranke. Shod so želeli tamkajšnji delavski zaupniki in sicer v tej formi, da bi se vršilo pred shodom predavanje zastopnika Delavske zbornice s. Kopača, po predavanju pa političen shod, na katerega je bil povabljen kot referent s. France Svetek iz Ljubljane. Za shod je vladalo po vsej mežiški do-

lini veliko zanimanje tako, da je prispelo na shod poleg kakih 250 Mežičanov še kakih 30 sodrugov iz Prevalj in 15 do 20 iz Črne. Vsega skupaj je bilo navzočih kakih 300 ljudi, ki so željno pričakovali treznih socialističnih razprav, katerih so pogrešali že ves čas, odkar je vihljal »Naprej« in g. Moderndorfer svoj bič po mežiški dolini. Ze pri začetku predavanja so pa pokazali nekateri ožji prijatelji g. Moderndorferja, da jim ni za trezno razpravo, temveč so hoteli z vpitjem in razgrajanjem onemogočiti trezno besedo. Po energičnem nastopu ogromne večine navzočih, pri katerem ni dosti manjkalo, da ni g. Moderndorfer frčal iz dvorane, se je naposled posrečilo dopovedati, da se na predavanju ne voli predsedstvo, pač se bo pa izvolilo, čim se prične političen shod.

S. Kopač je naposled v enournem stvarnem govoru pojasnil stanje socialne politike v naši državi, zlasti težo novih davkov, za kar je žel ponovno viharno odobravanje. Nato se je pričel političen shod. Pri volitvi predsedstva shoda se je pokazalo, da ima g. Moderndorfer razpostavljenih po dvorani kakih 20—30 ljudi, ki naj bi prekričali ogromno večino navzočih. Izvoljen je bil v predsedstvo naš s. Čebašek, za katerega je glasovalo tri četrtine navzočih, dočim je proti glasovalo kakih 30 navzočih Naprejevcev.

S. France Svetek je povzel nato besedo in v eno in pol urnem govoru orisal političen položaj in stanje delavskega pokreta. Od točke do točke je z žgočo resnico ovrgel vse klevete, ki jih bruhata »Naprej« in g. Moderndorfer že dve leti na našo stranko in na posamezne naše sodruge. Neprenehoma prekinjen po frenetičnih aplavzih, je izjavil: »Mi prihajamo v Mežiško dolino kot prijatelji, ki želimo upostaviti edinstven delavski pokret, ki je v današnjem težkem položaju edin izhod iz težavne situacije. Krajevno organizacijo naše stranke v Mežici ne ustanavljamo zato, da bi vodila borbo proti »Naprejevcem«, temveč da bo vršila **socialistične naloge**, ki jih »Naprejevci« ne vrše. Naša organizacija ne bo silila v »Naprejevce« naj odstopijo in pristopijo k nam, temveč bo skušala pritegniti k socialističnemu delu pred vsem tiste, ki nočejo vstopiti v »Naprejevsko« organizacijo. Ker je teh ogromna večina, zato smo prepričani, da je naša organizacija potrebna.« Med burnim pritrjevanjem je pozval s. Svetek navzoče naj se za pristop priglase pri naših zaupnikih, pred vsem pri ss. Logarju in Čebašku. Po končanem govoru s. Svetka je dobil besedo tudi g. Moderndorfer ali poslušalci ga niso hoteli poslušati in so demonstrativno odšli iz dvorane. V dvorani je ostalo še kakih 15—20 ožjih prijateljev g. Moderndorferja in kakih 20 radovednežev, ki so pa v očigled neslanega kvasenja Moderndorferja tudi polagano odhajali. Tako je naposled Moderndorferjevemu govoru ploskalo še kakih 6 do 10 prijateljev, kar je pa zelo votlo donelo v prazni dvorani. K naši organizaciji se je po shodu priglasilo takoj veliko število članov in naročnikov na »Socialista«. — Resnica zmaguje!

Nazaj k naravi!

(Delavski skautizem.)

Industrializacija gospodarstva sili vedno večje množice ljudi, da

zamenjajo svoje slikovito življenje na deželi s prahom in ropotom v tovarni, ali pisarni in s tesnobo in zaduhlostjo stanovanj v mestih ali industrijskih kolonijah. Blagodejne žarke solnce zamenjuje mestna elektrika, ki v mnogih mestnih stanovanjih in delavnicah nadomestuje tudi naravno dnevno svetlobo.

Zdravstvene statistike mestnih fizikatov, delavskih bolniških blagajn in državnih higijenskih zavodov nam kažejo usoden vpliv te spremembe. Jetika, skrofuloza, razna vnetja itd. more zlasti mladino z največjo koso.

Pa ne samo zdravje, tudi dekadenca duhov in značajev je posledica življenja v mestih in kolonijah. Bolestno razdražljivi živci, melanhonična neodločnost, nagnjenje k avanturističnim pustolovščinam so lastnosti, ki so v veliki meri pospeševane po mestnem načinu življenja.

Slavni pedagogi, zdravniki, državni in narodni ekonomski so že zdavnaj sprevideli to kvarno stran industrializacije. In ravno iz njihovih razprav je izšel klic: Nazaj k naravi.

Po vseh kulturnih državah se snujejo društva in javne institucije, ki imajo namen privedi v mestno zidovje in tovarniški prah zavitega meščana čim večkrat pod blagodejen vpliv proste narave. Pred vsem planinska in skautska društva so si iztekla na tem polju že mnogo neprecenljivih zaslug. Ta društva delujejo pred vsem v meščanskih krogih, ker so ustanovljena in podpirana od meščanov in jim prav mnogokrat primanjkuje celo volje, še večkrat pa ideološko nasprotstvo, da bi posegla tudi med tovarniško delavstvo.

Po visoko razvitih kulturnih državah vrše med delavstvom to nalogo posebne, v ta namen ustanovljene delavske organizacije. N. pr. v Avstriji Prijatelji prirode (Naturfreunde), na Angloskem liga delavskih skautov itd.

V Jugoslaviji je ta panoga še zelo slabo razvita. Sicer so razna planinska društva dobro razvita, taborniške (skautske) organizacije so pa šele v povojjih. Tako je med meščani, še slabše je v tem pogledu med delavstvom. V Srbiji, kjer se delavski pokret zadnje čase lepo razvija in poseduje tudi lepe kulturne organizacije, ali planinarstvu ali taborništvu ni napravljene niti začetek. V Bosni je boljše, tam deluje že v predvojnih časih ustanovljeno društvo »Prijatelj prirode«, ki razširja zadnje čase svoj delokrog tudi na Hrvatsko. V Sloveniji, ki po naravnih krasotah prednjači vsem ostalim pokrajinam, je pa ta panoga med delavstvom šele v prvih stopinjah. Sicer je mnogo delavcev planinarjev, ki so udeleženi pri Slov. planinskem društvu. Nimamo pa lastnega takega društva, kar še ni taka nesreča, ali nesreča je, da nimamo aparata, ki bi med delavskimi sloji vršil sistematično propagando in vzgojo za planinarstvo.

Za gojitev skautizma smo ustanovili l. 1923. društvo z imenom Udruženje delavskih rediteljev (UDR). Društvo je imelo premagati celo množino začetnih težav. Premagati je moralo ignorantski odpor taktih, ki se upirajo sploh vsaki novi stvari. Se mnogo večje težkoče so pa v velikem pomanjkanju smisla za požrtvovalnost, smisla za zmernost, za skromnost, za plemenita dejanja,

Kupujte samo Zlatorog milo!

kar je tipična bolezen povojne razrovanosti.

Vstrajnemu tihemu prosvetnemu delu so se te težave že v veliki meri umaknile in društvo je zlasti lansko leto pridobilo precej popularnosti.

Taborenja v prosti naravi, izleti in druge slikovitosti so pridobile zlasti med delavsko mladino precej prijateljev. Tudi prvi uspehi te vzgoje se že kažejo. Prav mnogi že, ki so vzljubili krasoto narave in ki jim pričinja dopadati skromno a slikovito skautsko življenje. Smisel za samovzgojo značaja in utrjevanje telesa dobiva vedno več pristašev.

Led je prebit!

Nedeljsko posedenje v zaduhlih gostilnah se umika taborenju v prosti naravi! Nazaj k naravi!

Razno.

Afriški običaji. V Zap. Afriki živi pleme, ki smatra svojega poglavarja za nekako višje bitje. Podaniki ga častijo kakor boga, oziroma kot živega predstavnika vseh nevidnih božanstev. Toda obenem s častmi ima pa ta imenitni poglavar tudi vse božje odgovornosti za nesreče. Ako se zgodi, da reke poplavijo polja, se celo pleme zbere in poda pred kolibo poglavarja, ga privleče na svetlo in ga med grozovitim vpitjem štrbunkne naravnost v reko. Ako siromak zna vsaj nekaj plavati ali pa se po naključju reši iz valov, mu pleme milostno dopusti nadaljnje življenje, toda priznava ga samo kot človeka, ker misli, da se je božanstvo od njega ločilo in splavalo po vodi. Poglavar je obenem tudi zdravnik, ker se zdravljenje smatra za čarovnijo. Kdor zboli, pride k poglavarju, ki

zna kuhati trave in zdravila. Ako koga zastrupi ali očividno z napačnim zdravilom spravi na oni svet, se mora tudi sam na zahtevo poslužiti enakega zdravila in je seveda konec njegovega božanstva v tej dolini solz. Položaj poglavarja v tem plemenu je torej čuden. A vendar se marsikdo poteguje za to dostojanstvo, kajti čast in veljavnost sta mikavna nad vse.

Zvestoba psa. Neki kmet iz angleške pokrajine Cumberland se je napotil s svojim ovčarskim psom in s čredo ovac na sejem, kjer se nameraval ovce prodati. Na sejmu je res kmalu našel kupca, in sicer nekoga kmeta, čigar kmetija se je nahajala daleč od sejmišča. Kupec pa ni imel svojega ovčarskega psa, da mu bo pomagal goniti domov ovce, katere je kupil od njega, ter še malo čredo drugih ovac, katere je kupil od drugih prodajalcev. Prosil je naj pes pospremi čredo domov. Lastnik psa je privolil v to prošnjo s pogojem, da mu takoj vrne psa, čim bo imel ovce v svoji staji. Nato je lastnik ukazal psu, naj spremlja čredo, ter odšel domov. Naslednjega jutra se je zelo čudil, ko se pes še ni povrnil. Zaman je povpraševal pri sosedih in drugih ljudeh, kar je naenkrat zagledal svojega psa, ki je z glasnim lajanjem gonil pred seboj vso čredo ovac, ki jih je prejšnji dan prodal. Kakor je potem kmet naslednjega dne izvedel, je njegov pes vso noč držal čredo svojega gospodarja proč od ovac, katere je kupil kupec od drugih prodajalcev. Končno pa je zjutraj z glasnim lajanjem napodil čredo pred seboj ter jo pritiral nazaj v stajo svojega gospodarja.

Kje na svetu je najhladnejše? Navadno se misli, da je najhladnejše na južnem in severnem teča-

ju. To pa ni res. V Sibiriji so kraji, kjer doseže mraz tudi do 70 stopinj pod ničlo. Posebno okrog Verhojanska je vsako zimo zelo mrzlo. Zato se smatra, da je to najhladnejši kraj na svetu.

Odkritje 2500 letnega groba. V gozdu pri Frankfurtu ob Maini v Nemčiji so pri razkopavanju odkrili grob, star 2500 let. Našli so še razni stari predmeti, ki so jih izročili muzeju.

Znanstvena raziskavanja v Mongoliji. Mongolija se vedno bolj udeležuje znanstvenega dela civilizacije. Zlasti mladi mongolski vseučiliščniki razvijajo na tem polju izredno marljivost. Mongolska vlada je obljubila slavnemu raziskovalcu Kozlovu veliko podporo, da bi mogel ustanoviti novo naravoslovno in zemljepisno društvo. Kozlov, ki ima svoj stalni sedež v Urgi, glavnem mestu Mongolije, namerava preiskati staro izumrlo mesto Hara Hoto. Doslej so našli v starih kitajskih grobovih orožje z dragocenimi napisi in kaže veliko zanimanje za nadaljni porazne črepinje lepih posod. Povsod se tek izkopavanja starih naselbin.

Za smeh.

Volitve v Nemčiji.

— Kaj praviš k izidu volitev v Nemčiji?

— Kaj naj bi rekel? Izgleda ravno tako, kakor da bi volili izvolili mesarja.

Abstinenčni dan.

— Kaj pa zopet danes pobirajo?
— To je za tiste, ki nočejo piti.
— Če nočejo piti, kaj jim je potem treba denarja.

Iskreno.

K odličnemu odvetniku pride nek defraudant.

— Predno prevzamem Vašo obrambo — reče odvetnik — mi priznajte prav iskreno, ali ste v resnici poneverili.

— Čudim se Vam g. doktor. Ali bi si mogel v nasprotnem slučaju dovoliti tak luksuz, da me Vi branite? — odgovori ravnodušno klient.

Nabirajte nove naročnike!

TISKOVNI SKLAD.

Do sedaj nabranih	Din 14.086.65
S. Ropret Andrej, Tomačev	10.—
Na blok št. 05/24-25 nabranih	500.—

Skupaj Din 14.596.65

Izdajatelj: Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik: France Svetek.

Tisk J. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Pravi holandski kakao
„Grootes“
 je v uporabi najizdatnejši, najokusnejši in najcenejši.
 Poiskus Vas prepriča. -- Zahtevajte ga povsod.

Kdor hoče štediti, ali komur je iz zdravstvenih ozirnov potrebno, da uživa kavni nadomestek, temu se najtopleje priporoča, da poskusi **FRANCKOV**

ENRILO

s katerim se da prirediti ravno tako ceneno, kakor okusno kavo.

Proizvajajo:

Henrik Franeka Sinovi
 Zagreb.

Vinotoč „STAJERSKA REČ“
 Maribor, Kopaljska ulica 17
 (v kleti Narodnega doma)
 Jabolčnik liter od 3:50 Din naprej, vino l od 9:50 Din naprej.

Kar ne veš vprašaj

Univerzalni informativni Biro

„ARGUS“

Kmez Mihailova ulica 35

Telefon 6-25.

BEOGRAD

(Pasaž Akademije Nauka.)

SIEGEL & DRUG

d. z o. z.

tkalnica platnenega in bombažnega blaga

Ljubljana, Dunajska cest. 31

Svitavy

(Č. S. R.)

Wien

(Nem. Avstr.)

Vabilo

na podpis IV. emisije delnic Zadrúžne banke v Ljubljani.

Po sklepu občnega zbora z dne 26. marca 1925 in na podstavi pooblastila razpisuje upravni svet po odobritvi ministarstva za trgovino in industrijo z dne 26. septembra 1923 VI. št. 4624 zvišbo delniške glavnice od Din 3.000.000— na Din 4.000.000— z izdajo 10.000 novih delnic po nom. Din 100— ob teh pogojih:

- 1.) Dosedanji delničarji imajo pravico na tri stare delnice optirati eno novo po Din 110— tel quel.
- 2.) Subskribentom brez opcijske pravice se prepuščajo nove delnice po Din 115— tel quel.
- 3.) Subskripcija traja od 25. maja do 5. junija 1925 in se opravlja pri blagajni Zadrúžne banke v Ljubljani, Aleksandrova cesta 5.
- 4.) Nove delnice so deležne čistega dobička izza 1. julija 1925.
- 5.) Protivrednost subskribiranih delnic je plačati takoj.

- 6.) Dosedanji delničarji, ki žele po točki 1.) optirati nove delnice, morajo predložiti pri subskripciji plašče delnic I, II. in III. emisije s točno izpolnjeno in podpisano prijavnico ali če delnice še niso dvignili začasno potrdilo.
- 7.) Nove delnice se izročijo pozneje proti vrnitvi začasnega potrdila izdanega ob subskripciji.
- 8.) Azijski dobiček se porabi po odbitku emisijskih stroškov in pristojbin v prid rezervnemu fondu.

Upravni svet.

H. VIELHABER V MARIBORU

agentura za žito in moko

Telefon šte. 54. Brzj. nasl.: Vielhaber, Maribor.

Zastopnik „Narodne mlinske in gospodarstvene industrije“, d. d. Zagreb in Bega-mlina v Velikem Bečkereku se priporoča za nabavo vsakovrstne moke, žita in testenin.

Zastopnik prve hrvaške tovarnice olja d. d. v Zagrebu.

SOLE
 UT

Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina

Gaspari & Fanningar

Maribor, Aleksandrova cesta šte. 48

FN
 GROS

Originalne (prave) potrebščine za Opalograph (Preservat), Fixat dobite samo pri

LUD. BARAGA, LJUBLJANA
 ŠELENBURGOVA ULICA 6/I.

Mehanična popravilnica pisalnih, računskih in razmnoževalnih strojev, ter tehničnih aparatov. — Barvne trakove, karbon-indigo ter povoščen papir vedno v zalogi.

